

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ

В сучасних умовах велике значення має наявність виваженої фінансової політики, спрямованої на виконання покладених на державу функцій, зокрема щодо захисту її суверенітету. Це вимагає аналізу та дослідження тих трансформаційних процесів, що відбуваються у фінансовій системі держави, а відповідно, й у фінансуванні Збройних Сил України.

Обороздатність держави повністю залежить від рівня соціально-економічного розвитку держави, яка на утримання військ щорічно виділяє відповідні фінансові ресурси, перерозподіл яких здійснюється через складові фінансового механізму з метою своєчасного і повного забезпечення оборонних потреб. Суть фінансового забезпечення армії полягає у певному вилученні країною окремої частки ВВП, спрямованої на досягнення боєздатності країни.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про оборону України» фінансування потреб національної оборони здійснюється виключно за рахунок Державного бюджету України в обсягах, розмір яких визначається щорічно Законом України «Про державний бюджет України», які забезпечують належне виконання завдань оборони, але не менше трьох відсотків від запланованого обсягу ВВП.

В той же час починаючи з 2001 року питома вага військових видатків у ВВП України не перевищувала 3 % аж до початку бойових дій (рис 1).

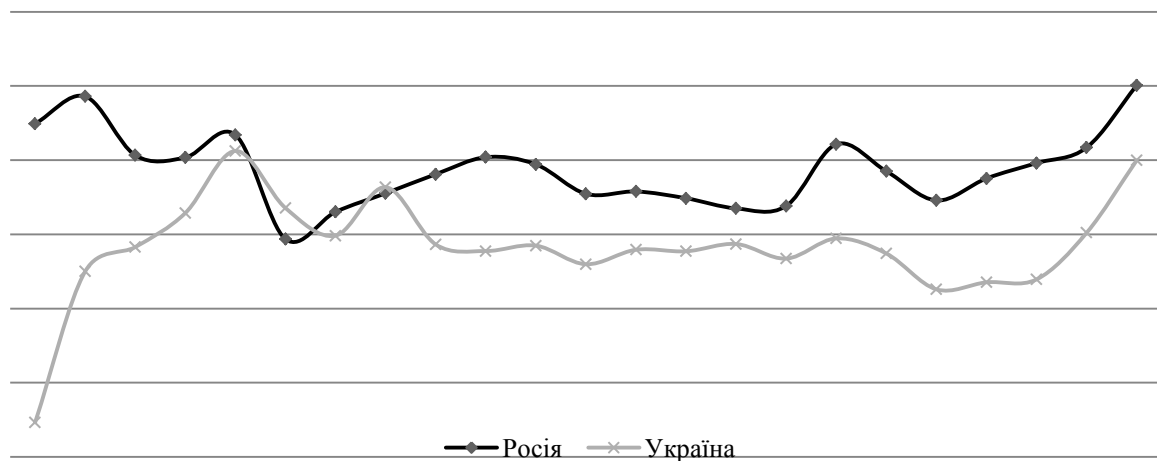

Рис. 1. Військові видатки Росії та України, % ВВП

Для порівняння військові видатки Російської Федерації знаходились на значно вищому рівні. При чині чого також можна вважати участь збройних сил у миротворчих місіях на території країн колишнього СРСР зокрема в Придністров'ї, Осетії, Абхазії, внутрішнім конфліктом на території Чеченської Республіки, що тривав більше десяти років та іншими факторами.

Недостатній рівень фінансування армії в період 2000-2013 рр. підвищили актуальність змін у підходах до планування, витрачання та обліку фінансових ресурсів, до пошуку не тільки внутрішніх, але й зовнішніх джерел фінансування військ. Забезпечення ефективного використання оборонних коштів в умовах економіки особливого періоду залежить від професійності, здатності працювати у нових економічних умовах та вимагає відповідного рівня кваліфікації особового складу Збройних Сил України.

Для вдосконалення механізму фінансового забезпечення збройних сил України доцільно:

- 1) покращити систему фінансового контролю;
- 2) оптимізувати організаційну структуру фінансового економічних служб через створення єдиних контроль-ревізійних органів;
- 3) підвищити рівень професійної компетентності фахівців шляхом навчання, обміну досвідом, активізації наукової діяльності;
- 4) змінити нормативно-правове забезпечення фінансування збройних сил, зокрема через зміну порядку формування оборонного бюджету, впровадження довгострокового планування, врахування світових тенденцій.